

Op. A. Marciniak

XII 1995.

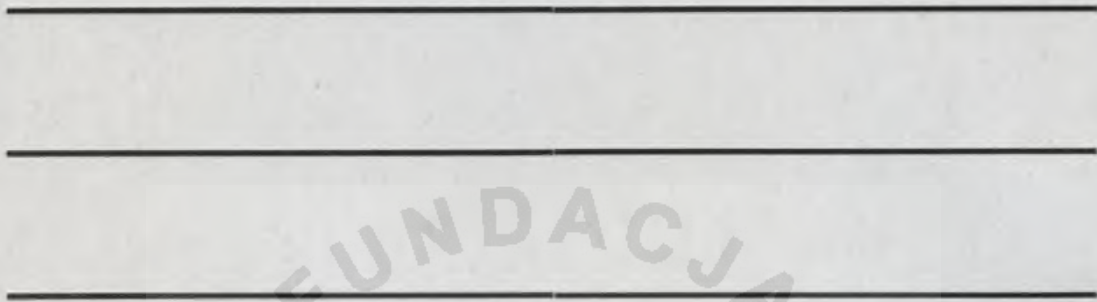
usupel. T. 1998

złożono osobne teki dla:

Suiji - }
Pawła - } 29.07. 103 w.

...IE...

... Pomorskie Armii Krajowej
... jskowej Służby Polek
... ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
... www.zawackie.pl
... 25 127; ... 37000 738
... KRS 00000 1169
... 82 1090 1506 0000 0000 5002 0247

brat Pawła i
Suiji

Adm:

dr Marian Pionk

tel. (032) 258-63-68

40-169 Katowice ++

Gdymia
JOW Gr. Pom.

Pionk Leon

M: 836/1532 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Pionk Leon

J.M-836/1532 Pom.

Gdynia 1019 "Graf Pom."

I./1. Relacja k. 1 s. 1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 3 s. 1-5

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora k. 1 s. 1

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 3

VI. Fotografie braki

1/1. Delaja

1. Delaja - oširadzenie Leome Pionke
z 19.05.1974r. o działalności konspira-
cyjnej, napis onyp.

k. 1 s. 1-2

P I O N K Leon s. Augustyna ...Boiano..... dnia 19.05.1974 r.
nazwisko i imię

...RUMIA,
adres

15.12.1910 r. w Koleczkowie
data i miejsce ur.

SJ 6493064 KP MO Wejherowo
dowód osobisty

O Ś W I A D C Z E N I E

Ja, jako uczestnik obrony Wybrzeża 1939 r. świadek odpowiedzialności karnej z art. 140 k.k. za podanie fałszywych danych przed władzami i urzędami, oświadczam co następuje:

Urodziłem się dnia 15 grudnia 1910 r. w Koleczkowie - Młynie. Rodzice Augustyn i Klara posiadali średniej wielkości gospodarstwo rolne. W okresie międzywojennym urządziliśmy nad Zagórzanką mały tartaczek wykonując deseczki do skrzynek rybnych. Do zasadniczej służby wojskowej powołany zostałem w dniu 6.04.1932 r. do 65 p.p. w Gniewie /Grudziądzu/. W dniu 20.09.1932 r. zostałem powołany do szkoły podoficerskiej i awansowałem na kaprała. Dnia 20.09.1933 r. zwolniony zostałem do rezerwy. W 1937 r. po odbyciu ćwiczeń wojskowych w Baonie Morskim w Wejherowie otrzymałem stopień plutonowego. W dniu 20.07.1939 r. powołano mnie na ćwiczenia do strażnicy granicznej w Kartuzach. Służbę graniczną pełniłem na granicy z Wolnym Miastem Gdańskiem.

W dniu 1.09.1939 r. o godz. 5,00 w rejonie Kokoszek zaatakowali nas hitlerowcy gdańscy. Zdażyliśmy wysadzić most nad torami kolejowymi. Następnie wysadziliśmy tamę blokując ważne drogi pomiędzy Babimi Dołami a Hopowem. Pod Żukowem ujęliśmy pierwszych jeńców, których odstawiliśmy do Kartuz. W okolicy Skrzyszewa stoczyliśmy potyczkę z silnym patrolem wroga. Dwóch Niemców została zabitych, reszta wycofała się w popłochu. Pod naporem czołgów wobec których byliśmy bezradni, wycofaliśmy się w kierunku Kczewa, gdzie stoczyliśmy kolejną potyczkę. Pod naciskiem Niemców przez Przedkowo wycofaliśmy się do Szemuda. Ponieważ mieliśmy zgodnie z rozkazem wycofać się do Gdyni, udaliśmy się w tym kierunku przez Kamień, ale tam natknęliśmy się na hitlerowców. Pod Okuniewem doszło do potyczki z której wyszliśmy cało. Cały czas byliśmy bez łączności z dowództwem LOW i działaliśmy na własną rękę. Po wycofaniu się do Przetoczyna spróbowaliśmy dotrzeć do Gdyni przez Bieszkowice, ale i tam zastaliśmy Niemców. Był to o ile dobrze pamiętam 8 września. Po potyczce wycofaliśmy się lasami do Sopieszyna i tam wieczorem zostaliśmy bez strat ostrzelani przez swoich. Noc spędziliśmy w Wejherowie, a następnego dnia skierowano nas na front pomiędzy Gowinem a Gościcinem. Tam widziałem jak Niemcy atakowali gromadnie bez skutku ponosząc olbrzymie ofiary. Nasze ckm dokonywały akrobatycznych

uników, będąc pod silnym ostrzałem artylerii wroga. Następnie wycofano nas do Zagórza, później do Chyloni. Brałem udział w wypadzie razem z kosynierami i cyklistami na polanę Łężyce. Pod Rogulewem zadaliśmy na jeźdźcy duże straty. Zginęło dużo naszych m.in. 2 młodych poruczników. Walczyłem jeszcze pod Dęptowem a następnie w rejonie Rzeźni. Do niewoli dostałem się 15 września. Zapędzono nas do Gdańska, a stąd do obozu pod Gnojewem, skąd wysyłano nas do prac polowych na Żuławy. W listopadzie zostałem zwolniony, ponieważ byłem potrzebny Bürgemeistrowi Raaschowi do ładowania akumulatorów w naszym tartaczku.

Nie przyjąłem Volkslisty i dlatego byłem poszukiwany przez policję kieleńską i wejherowską. Na pierw ukrywałem się w domu, później w Gdyni-Cisowie na ul. Tarninowej 9. Pierwszym ukrywającym się partyzantem był mój brat Paweł, którego ja z dworca w Chyloni przeprowadziłem do bunkra w rewirze 250 leśnictwa Głodówko. Miałem ścisły kontakt z partyzantami koleczkowskimi, choć zaprzysiężonym partyzantem nie byłem. Szczególnie współpracowałem z nauczycielem Alfredem Loeperem i Leonardem Kustuszem. Dostałem im ukrytą w 1939 roku broń, a którą wcześniej przeniosłem na strych naszego domu, później dobrze zakonserwowaną zakopałem w skrzynce. Były to 2 karabiny i większa ilość amunicji. Ukrywałem się potajemnie pracowałem w stolarni Jana Stencła w Rumi, który miał Volkslistę III grupy. Ponieważ miał łączność z wojskiem na lotnisku w Rumi, a szczególnie z pewnym komunistą, kombinował amunicję, którą dostarczałem do partyzantów koleczkowskich. Miałem też łączność z braćmi Stubami z Koleczkowa, Feliksem Liedtką, Leonem Szczęsnym. W dniu 23.12.1944 r. otrzymałem w Gdyni Kennkarte Nr A-07175.

W lutym 1941 r. Niemcy osadzili nas z bratem Janem w więzieniu w Wejherowie. Uważali nas za podejrzanych, ale w ostatnich dniach marca tegoż roku wypuszczili na wolność.

Najbardziej polakożerczym leśniczym był Rossenräter z Rogulewa, na którego były podjęte zamachy. W 1942 r. został on zamieniony przez leśniczego Müllera, który o wszystkim wiedział, ale nic nie donosił.

Oświadczam, że powyższe dane są prawdziwe i zgodne z prawdą.

Związek Bojowników o Wolność i Demokrację
Stowarzyszenie Wzajemnej Uzgodności
ZARZĄD KOLA
w Koleczkowie

Andrzej Wajda

Własnoręczność podpisu
stwierdza się:

Prawdziwość powyższych danych potwierdzam własnoręcznym podpisem:

DYREKTOR SZKOŁY

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

II. Matematyka uzupełniająca relacje
- Piomk Leon:

1. Bonk B., biogram S. Piomka, napis
i wrysunki k. 2 s. 1-4

2. Bonk B., "Piomk Leon", [w:]
Stow. leioqr. Pomsp. pomorskiej
1839-1945, Toruń 1998, s. 4,
s. 113, kserokop. k. 1 s. 5

PIONK Leon /1910 - 1994/, ^{członek} plut. WP, ^{indywidualny A.} współpracował z Kom. Gm. TOW

GP Kielno /^{z siedzibą w Koleczkowie.} ^{pas Wejherows.}

Ur. ^{podm. Ry} 15.XII.1910 r. w Koleczkowie w b.pow. morskim, ^{pas Wejherows jako} syn Augustyna i Klary z d. Hebel, właścicielei majątności Koleczkowski Młyn. Ukoń-

czył ^{Koleczkowca} czterooddziałową szkołę powszechną w miejscu urodzenia. Po ^{ten} wy-

pełnieniu obowiązku szkolnego pracował na gosp. ^{domu} rodzinnym i równole-

głe w tartaczku wybudowanym z braćmi nad Zagórką Strugą. ^(Służb.) Zasadni-

czą służbę wojskową odbył w '65 p.p. w ^{Gniewie K} Grudziądzu ^(W czasie) Gniewie ^{(od 6.IV.}

1932 r. do 20.IX.1933 r. Po ukończeniu szkoły podoficerskiej otrzy-

mał stopień kaprała, a po odbyciu ćwiczeń wojskowych w Baonie Mors-

kim w Wejherowie ^{1937 r.} awansował do stop. plutonowego. 20.VII.1939 r. po-

wołany został na ćwiczenia nad granicę z WMG. W kampanii wrześnio-

wej przeszedł szlak bojowy od Kokoszek ^{do} przez Przedkowo, Kamień, So-

pieszyno, Wejherowo, Zagórze, ^{do} Chylonia. Skierowany został do bata-

lionu Czerwonych Kosynierów i walczył z nimi jako instruktor pod Łę-

zycami. ^{15.IX.1939 r.} na Kępie Oksywskiej dostał się do niewoli nie-

mieckiej. ^{listopad 1939 r.} w XI.t.r. staraniem Burgemeistra Raascha z Bojana został

zwolniony z obozu w Gnojewie, bo był mu potrzebny do ładowania ak-

mulatorów. W lutym 1941 r. ^{Pisto} jako podejrzany politycznie został ^{z bra-}tem Janem osadzony w wejherowskim więzieniu, skąd po wielu przesłu-

chaniach zostali zwolnieni.

Jako ^{Pisto} pełnoletni ^(mieszkańcy loty narodowy) odmówił podpisania DVL i z tego powodu poszukiwała go

policja kieleńska i wejherowska. Ukrywał się początkowo w zagrodzie

rodzinnej, później w Gd. ^{aniska} - Cisowej. Do konspiracji koleczkowskiej ^{JONOP} przy-

stąpił na przełomie lat 1942/43. Przysięgi, jak twierdził, nie skła-

dał. Dostarczał partyzantom ukrytą w 1939 r. broń i amunicję. Póź-

niej otrzymywał ją od ^{mieszkańcy} żołnierza, antyfaszysty i komunisty, pełniącego

służbę na lotnisku w Rumi. Namówił brata Pawła, który został powoła-

ny do Wehrmachtu, aby po wykorzystanym urlopie porekruckim nie wró-

cił do jednostki, a ukrył się jako partyzant w bunkrach leśnych. Ma-

jąc ^{Wynajęte} niemiecką ^{partyzanckimi} kennkartę (Nr A-o7175) utrzymywał łączność pomiędzy po-

szczególnymi grupami gryfowskimi w terenie, a Oddz. Szturm. "Gryfa"

w Koleczkowie.

Po wojnie początkowa^o zarządzał rodzinnym gospodarstwem rolnym, później osiadł w Rumi i tam zmarł pod koniec 1994 r.

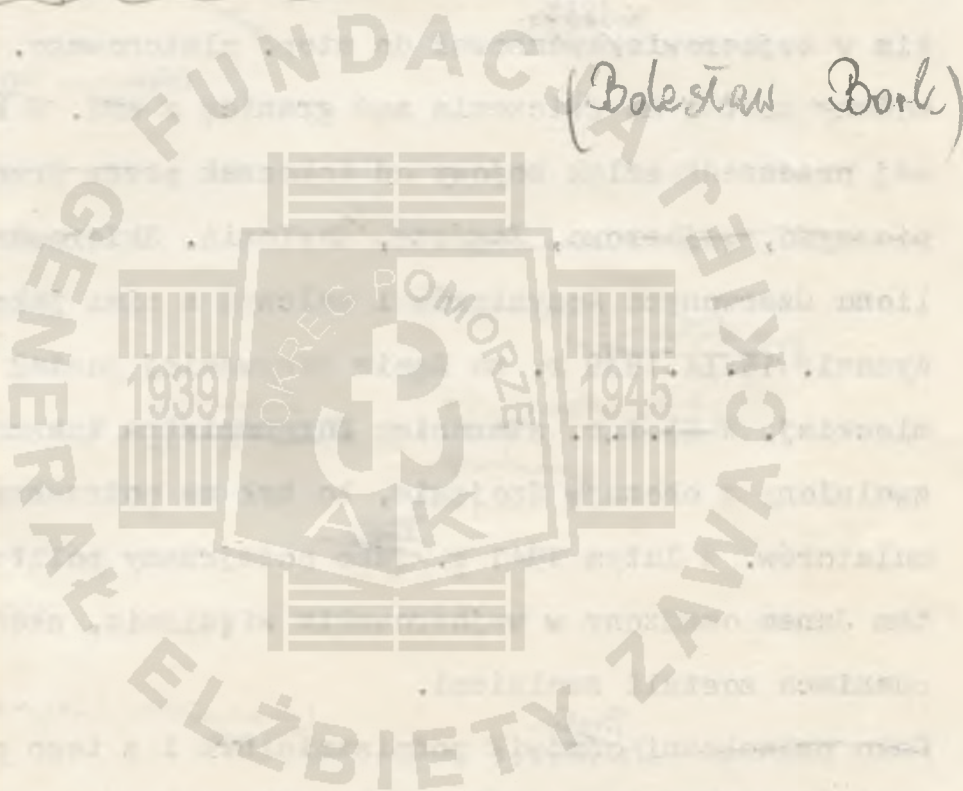
Bork B. - ~~Martyrologia i ruch oporu na Lesokoach 1939 - 1945, t. VI Bibl. Fund. "AP AK", Toruń 1994, s. 230, Nad Slezą ..., Gdańsk 1978, s. 138, [rel. L. Pionk z 1974 r., W. Pionk, P. Pionk, F. Bieszke, JB. Liedtke, A. Liedtke.~~

Bork B. -

ul. P. Pionk, J. Bieszke, H. i J. Liedtke)

Bolesław Bork

*Zbiory wstawi autora (red. i B. Pionk z 1974 r.)
Pomorski organizacja konspiracyjny - pise AK ..*

(Bolesław Bork)

44. 5

PIONK Leon /1910 - 1994/, plut. WP, współpracował z Kom.Gm. TOW GP Kielno z siedzibą w Koleczkowie.

Ur. 15.XII.1910 r. w Koleczkowie w b.pow. morskim, s. Augustyna i Klary z d. Hebel, właścicieli majątności Koleczkowski Młyn. Ukończył czterooddziałową szkołę powszechną w miejscu urodzenia. Po wypełnieniu obowiązku szkolnego pracował na gosp. rodzinnym, równoległe w tartaczku wybudowanym z braćmi nad Zagórką Strugą. Zasadniczą służbę wojskową odbył w 65 p.p. w Grudziądzu /Gniew/ od 6.IV. 1932 r. do 20.IX.1933 r. Po ukończeniu szkoły podoficerskiej otrzymał stopień kaprała, a po odbyciu ćwiczeń wojskowych w Baonie Morskim w Wejherowie ^{w 1937 r.} awansował do stop. plutonowego. 20.VII.1939 r. powołany został na ćwiczenia nad granicę z WMC. W kampanii wrześniowej przeszedł szlak bojowy od Kokoszek przez Przedkowo, Kamień, Sopienszyno, Wejherowo, Zagórze, Chylonia. Skierowany został do batalionu Czerwonych Kosynierów i walczył z nimi jako instruktor pod Łęzycami. 15.IX.1939 r. na Kępie Oksywskiej dostał się do niewoli niemieckiej. W XI.t.r. staraniem Bürgermeistra Raascha z Bojana został zwolniony z obozu w Gnojewie, bo był mu potrzebny do ładowania akumulatorów. W lutym 1941 r. jako podejrzany politycznie został z bratem Janem osadzony w wejherowskim więzieniu, skąd po wielu przesłuchaniach zostali zwolnieni.

Jako pełnoletni odmówił podpisania DVL i z tego powodu poszukiwała go policja kieleńska i wejherowska. Ukrywał się początkowo w zagrodzie rodzinnej, później w Gd.-Cisowej. Do konspiracji koleczkowskiej przystąpił na przełomie lat 1942/43. Przysięgi, jak twierdzi, nie składał. Dostarczał partyzantom ukrytą w 1939 r. broń i amunicję. Później otrzymywał ją od żołnierza antyfaszysty i komunisty pełniącego służbę na lotnisku w Rumi. Namówił brata Pawła, który został powołany do Wehrmachtu, aby po wykorzystanym urlopie porekruckim nie wrócił do jednostki, a ukrył się jako partyzant w bunkrach leśnych. Mając niemiecką Kennkarte Nr A-o7175 utrzymywał łączność pomiędzy poszczególnymi grupami gryfowskimi w terenie, a Oddz. Szturm. "Gryfa" w Koleczkowie.

9

Po wojnie początkowo^o zarządzał rodzinnym gospodarstwem rolnym, później osiadł w Rumi i tam zmarł pod koniec 1994 r.

Bork B. - Martyrologia i ruch oporu na Lesokach 1939 - 1945, t. VI Bibl. Fund. "AP AK", Toruń 1994, s. 230, - Nad Slezą ..., Gdańsk 1978, s. 138, rel. L. Pionk z 1974 r., W. Pionk, P. Pionk, T. Bieszke, JB. Liedtke, A. Liedtke.

Bolesław Bork

Pionk Leon (1910-1994), członek Kmdy Gminnej TOW „Gryf Pomorski” Kielno, pow. Wejherowo. 5

Urodzony 15 XII 1910 r. w Koleczkowie, pow. Wejherowo; syn właścicieli gospodarstwa rolnego Koleczkowski Młyn, Augustyna i Klary z d. Hebel. Brat Pawła, Jana, Władysława, Łucji i Heleny. Leon ukończył koleczkowską czterooddziałową szkołę powszechną. Potem pracował na gospodarstwie rodzinnym i równolegle w tartaczku wybudowanym z braćmi nad Zagórką Strugą zwaną Sleżą. Zasadniczą służbę wojskową odbył w 65 pp w Gniewie k. Grudziądz w czasie od 6 IV 1932 r. do 10 IX 1933 r. Po ukończeniu szkoły podoficerskiej otrzymał stopień kaprała, a po odbyciu w 1937 r. ćwiczeń wojskowych w Baonie Morskim w Wejherowie awansował do stopnia plutonowego. Dnia 20 VII 1939 r. powołany został na ćwiczenia nad granicę z Wolnym Miastem Gdańskiem. W kampanii wrześniowej przeszedł szlak bojowy od Kokoszek do Chyloni. Skierowany został do batalionu Czerwonych Kosynierów, w którym walczył jako instruktor pod Łęczycami, pow. Wejherowo. 15 IX 1939 r. na Kępie Oksywskiej dostał się do niewoli niemieckiej. W listopadzie został uwolniony z obozu jenieckiego w Gnojewie, staraniem Niemca Raascha z Bajonu, bo był mu potrzebny do ładowania akumulatorów. W lutym 1941 r. jako podejrzany politycznie został razem z bratem Janem osadzony w wejherowskim więzieniu, skąd po wielu przesłuchaniach zostali zwolnieni. L. Pionk odmówił podpisania niemieckiej listy narodowościowej i z tego powodu poszukiwała go policja kieleńska i gestapo w Gdańsku. Do konspiracji koleczkowskiej TOW „GP” przystąpił na przełomie lat 1942/1943. Przysięgi, jak twierdził, nie składał. Dostarczał partyzantom ukrytą jesienią 1939 r. broń i amunicję. Później otrzymywał ją od niemieckiego żołnierza, antyfaszysty i komunisty, pełniącego służbę na lotnisku w Rumi. Namówił brata Pawła, który został powołany do Wehrmachtu, aby po wykorzystanym urlopie porekruckim nie wrócił do jednostki, lecz ukrył się jako partyzant w bunkrach leśnych. Używając niemieckiej Kennkarty (Nr A-07175) utrzymywał łączność pomiędzy poszczególnymi grupami partyzanckimi w terenie a Oddziałem Szturmowym „Gryfa” w Koleczkowie. Po wojnie początkowo zarządzał gospodarstwem rolnym, później osiadł w Rumi. Zmarł pod koniec 1994 r., pochowany w Rumi-Janowie.

Całe rodzeństwo Leona było czynne w samoobronie ludności i pomocy partyzantom.

Zbiory własne autora (rel.: Bieszke T., Liedtke A. i J.B., Pionk L., Pionk W. i P.); Bork B., *Nad Sleżą*, Gdańsk 1978, s. 138; *Pom. org. konsp. poza AK...*; *Sł. Konsp. Pom.* cz. 3.

Słowa, leżące na konsp. pomorskiej
1939-1945, Tommi 1998, 2.4

Bolesław Bork

III/1. Materiały dotyczące rodziny
relektora Piomka Leona

1. Biogram Mariusza Piomka, [w:] Antoni
Lenkiewicz, Polscy na przełomie XX i XXI
wieku, t. I, Wrocław 1998r., kserokop. k. 1 s. 1

MARIAN PIONK

wieloletni więzień polityczny PRL, dr nauk humanistycznych

Urodził się 8 września 1932 r. w Jeżewie, pow. Świecie, jako syn Leona i Anastazji z Jankowskich. Ojciec był działaczem młodzieżowym na terenie Kaszub, a po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, policjantem. Matka zajmowała się prowadzeniem domu i wychowywaniem dzieci. Marian, zgodnie z tradycją rodzinną, po zakończeniu II wojny światowej

należał do harcerstwa i do czasu likwidacji ZHP osiągnął stopień harcerza orlego.

W r. 1949 wraz z innymi młodymi chłopcami myślącymi i czującymi jak on, a nie mogącymi pogodzić się z sowieckim w Polsce panowaniem, utworzył organizację Żołnierze Wolnej Polski. W r. 1951 doszło do dekonspiracji i aresztowań – Marian został skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy na 15 lat więzienia. Prawie 5 lat przetrzymywany był w kazamatkach UB oraz w takich zakładach karnych, jak Gdańsk, Sztum i Wronki. O jego uwolnienie, przy zastosowaniu 2 ustaw amnestyjnych – z r. 1952 i 1956, skutecznie zabiegała Seweryna Szmaglewska.

Studiował później na Wydziale Pedagogiki Uniwersytetu Warszawskiego uzyskując w r. 1967 dyplom magisterski na podstawie pracy pt.: *Oświata i wychowanie u Serbołużyczan w latach 1945-1965*. Od 1968 do 1994 r. pracował jako adiunkt na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego, a także w Akademii Wychowania Fizycznego. W r. 1976 został doktorem nauk humanistycznych na podstawie rozprawy pt.: *Deteminanty skutecznego wychowania w organizacji młodzieżowej*.

Ani stopień doktora, ani prawie 50 publikacji, w tym 9 książkowych, ani inne osiągnięcia w pracy dydaktycznej ze studentami nie wpłynęły

94 Antoni Leukiewicz, *Polacy na
północnym XX i XXI wieku, t. I,
Wrocław 1998.*

na zmianę jego pozycji zawodowej. Przez wszystkie lata, aż do przejścia na emeryturę (w r. 1994), pozostał adiunktem, gdyż według oceny „czynników politycznych” nie zasługiwał na zaufanie władz PRL.

Żoną Mariana Pionka jest Maria zd. Madej – mgr pedagogiki. Córką z tego małżeństwa jest Karolina.

Na emeryturze wiele czasu poświęca działalności społecznej i pisarskiej. Jest prezesem zarządu Katowickiego Oddziału Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego oraz przewodniczącym Rady Politycznej przy Zarządzie Głównym ZWPOS. Współpracuje z „Wrocławską Gazetą Polską”, działa na rzecz integracji niepodległościowych organizacji kombatanckich, a w ramach Komisji Historycznej Antystalinowskich Środowisk Kombatanckich jest organizatorem konferencji naukowej na temat polskich zmagania z hitlerowskimi i stalinowskimi okupantami.

Przygotowuje poprawione i uzupełnione wydanie swoich najważniejszych książek: – *Harcerze w plebiscycie i w powstaniach śląskich*; – *Zarys pedagogiki sportu*; – *Teoria agregatu wpływów kulturowych*.

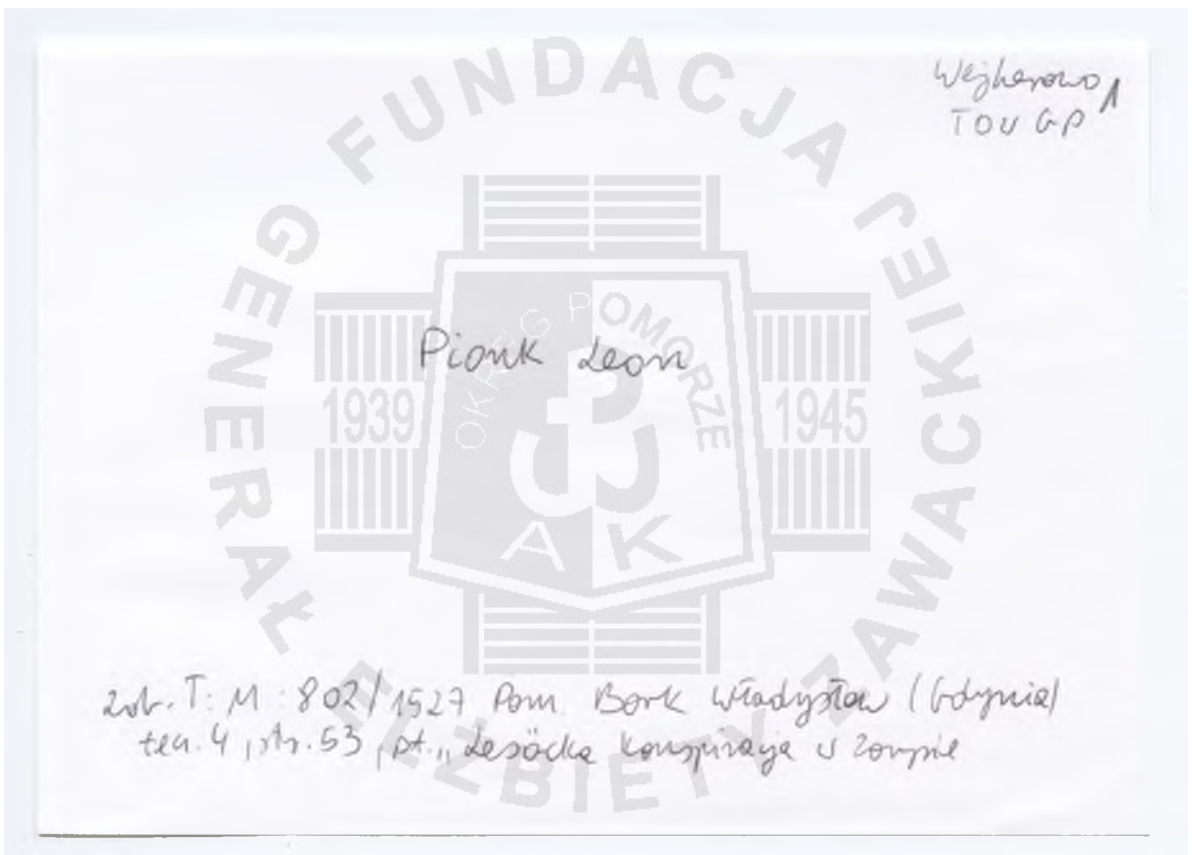
Adres: 40-175 Katowice, ul. Wiązowa 7 e/50, tel. (032) 58-63-68

T: M-836/1532 Pom.

Gdynia

Pionk Leon

Warty informacyjne
k. 3

Wejherowo
TOU GP

Pionk Leon

Zob. T: M: 802/1527 Pom. Bork Władysław (Wdymiel)
też. 4, str. 53, pt. „deszczowa konspiracja u Zornie”

a^t

Piomk Leon

Wejherowo²
TOW Gr. Pom.

Aresztowany 29.02.1944r. razem
z Barbarą Kustusz i Teodorem
Bieszkę w czasie obławy na party-
zantów.

zob. T: D: 748 / 1811

na insp. Gdynia

Kustusz Barba-

Wz. 21'00

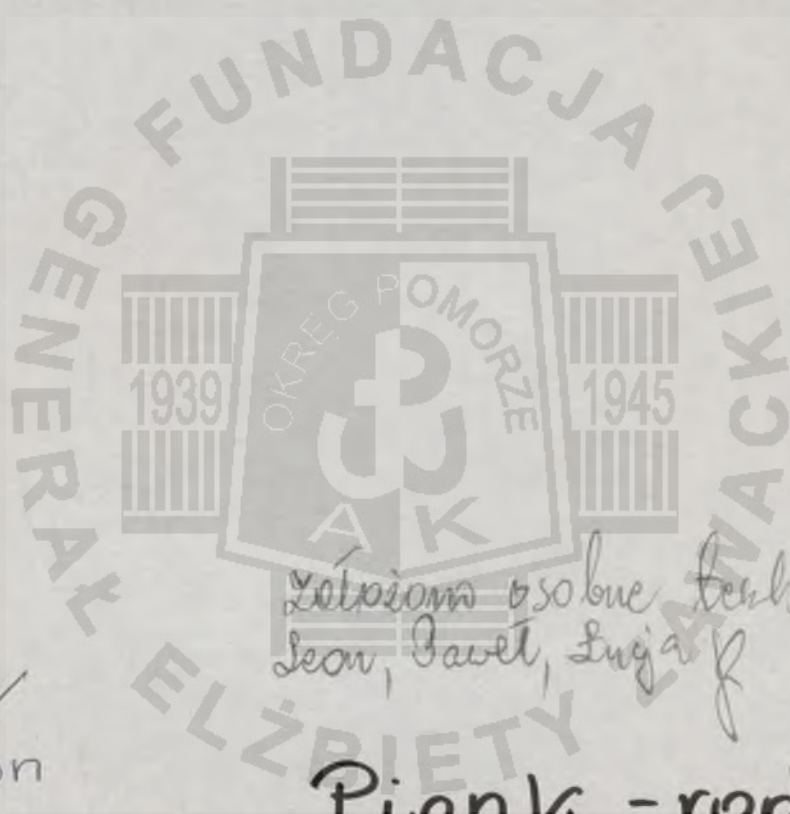
Piomk Leon

Gdynia 3
2019, Gr. Pom.

ob. Gassionowski A. Steyer K.,
Tajna Organizacja Wojskowa
Gryf Pomorski, Gdańsk 2010,
s. 194

sk. VKI 14

oprac. H. Mammelle
grudzień 1998 r.
wydrukowano styczni 1998 r.

Osoby należące do rodziny:
Leon, Paweł, Lucja

Pionk Leon
Rumia

Pionk - rodzina

M-806/1532

Golynia
Gr. Pom.

++

Pionk Leon

Paweł

+ Lucja

dn. 30 XI rok. Pionk Lucja
rodzina - K-751/1814

Bionk Leon

